

Djeluj mirovno! - Amar Velagić

OPIS TEME

Aktivnosti za mir čine ključnu komponentu uspješnog odgoja i obrazovanja za mir (dakle, jedan od ishoda odgoja i obrazovanja za mir jeste osmišljavanje, učestvovanje i/ili provođenje aktivnosti za mir). Na to nas upućuju kritičke, dekolonijalne, poststrukturalističke i postkritičke teorije. U procesu osmišljavanja aktivnosti za mir, sudionici imaju priliku razvijati umijeće aktivnog slušanja, vježbati nenasilnu komunikaciju i vrednovati multiperspektivnost i interdisciplinarnost kao kreativnu bazu koju je potrebno razviti u smislen koncept.

TRAJANJE

90 min.

CILJEVI

Potaknuti studente na aktivniji doprinos zajednici i izgradnji mira/kulture mira u svojoj karijeri.

ISHODI

Nakon radionice, studenti će biti u stanju da:

- Prepoznaju važnost angažiranja u zajednici i za zajednicu (kognitivno područje);
- Pokažu suosjećanje i samosuosjećanje, sposobnost aktivnog slušanja, nenasilne komunikacije i multiperspektivnosti (socioemocionalno područje);
- Učestvuju u projektima koji aktivno doprinose planiranju i ostvarivanju bolje budućnosti (ponašajno područje).

OBLICI, METODE I TEHNIKE RADA

Oblici: individualni, rad u paru, grupni, plenumski

Metode: metoda usmenog izlaganja, metoda razgovora, metoda rada na tekstu

Tehnike: atom

NASTAVNA SREDSTVA I MATERIJALI

Uvodna aktivnost “Koncentrični krugovi upoznavanja” je istoimena aktivnost iz priručnika Franović, I. i Vukosavljević, N. (2019). *Nenasilje! Priručnik za treninge izgradnje mira*. Centar za nenasilnu akciju (str. 73).

Tehnika “atom” je modificirana istoimena tehnika iz publikacije Drobac Pavićević, M., Dušanić, S., Đurić, D., Zečević, I. i Radetić Lovrić, S. (2020). *Festina lente: zbirka radionica za grupni rad sa djecom i mladima u vaspitno-obrazovnom sistemu*. Društvo psihologa Republike Srpske.

Glavna aktivnost “Ideje i aktivnosti za mir u našem institutu/kompaniji” je modificirana aktivnost “Razvijanje ideje o mirovnoj/nenasilnoj akciji” iz priručnika Franović, I. i Vukosavljević, N. (2019). *Nenasilje! Priručnik za treninge izgradnje mira*. Centar za nenasilnu akciju (str. 221-222).

Evaluacijska aktivnost je samostalno osmišljena aktivnost.

Materijali: stolice, radni materijal (prilozi br. 1 i 2), olovke/flomasteri/markeri, projektor, platno, internet, Mentimeter prezentacija, mobiteli/računari/laptopi

LITERATURA

Navarro-Castro, L. & Nario-Galace, J. (2019). *Peace Education: A Pathway to a Culture of Peace* (3rd Ed.). Center for Peace Education, Miriam College.

ETAPA I VREMENSKA ARTIKULACIJA

1. UVODNE AKTIVNOSTI

Trajanje: 15 min.

OPIS AKTIVNOSTI

Uvodna aktivnosti/team building aktivnost

Prijedlog uvodne aktivnosti: “Koncentrični krugovi upoznavanja”

Kroz uvodnu aktivnost studenti će imati priliku bolje se upoznati i podijeliti razmišljanja o različitim temama. Cilj je razviti dinamičnu atmosferu u grupi.

Upoznavanje sa temom radionice

UPUTE ZA NASTAVNIKE

Nastavnik/nastavnica će u skladu s okolnostima (npr. poznavanje grupe) i vlastitim preferencijama odabrati aktivnost. Kao prijedlog nudimo aktivnost “Koncentrični krugovi upoznavanja”. Nastavnik pozdravlja studente i zahvaljuje im na sudjelovanju u radionici. Daje uputu za formiranje koncentričnih krugova (u učionici treba osigurati dovoljno prostora za njihovo formiranje). Stolice se postavljaju tako da se svaka stolica u jednom krugu nalazi nasuprot stolici iz drugog kruga (detaljnije u Priručniku). Nastavnik daje uputu studentima da sjednu. Također, ukazuje da studenti koji sjede jedan naspram drugog čine par. Nastavnik objašnjava da će postavljati teme za razgovor i da je vrijeme razgovora okvirno dvije minute po temi. Nakon svake teme, studenti iz vanjskog kruga se pomjeraju jedno mjesto udesno. Nastavnik će finalizirati aktivnost tako što će pitati grupu kako im je bilo sudjelovati u aktivnosti, potom, zahvaliti na učešću i upoznati ih sa temom i ciljem radionice.

MATERIJALI

Stolice

2. GLAVNE AKTIVNOSTI

Trajanje: 60 min.

OPIS AKTIVNOSTI

Aktivnost "Ideja i aktivnosti za mir u našem institutu/kompaniji"

Cilj aktivnosti je povezati spoznaje koje studenti i studentice stiču tokom studiranja odabranih naučnih oblasti o vrijednosti mira i angažmanom za zajednicu. Kroz aktivnost se nastoji artikulirati važnost naučnih doprinosa, kao i doprinosa kompanija, za dobrobit zajednice.

UPUTE ZA NASTAVNIKE

Nastavnik formira grupe pomoću tehnike „atom“. Suština tehnike je da se studenti kreću u prostoru i da se na znak nastavnika zaustave. Nastavnik može reći: "Atom 4" i studenti trebaju da se grupiraju po četvero, sa najbližim osobama u trenutku kada nastavnik da znak. Nakon formiranja grupa, nastavnik dijeli radni materijal (vidjeti prilog br. 1). Prilog ima razvojnu formu što znači da ga nastavnik treba prilagoditi svojim uslovima i preferencijama. Nastavnik daje uputu da studenti pročitaju materijal i da iskažu dileme ukoliko ih imaju. Nakon rada u grupama, studenti prezentiraju svoje ideje. Nastavnik će procijeniti potrebno vrijeme za izlaganje grupa (npr. ukupno pet grupa, tri minute po izlaganju). Preostalo vrijeme koristi se za diskusiju. Nastavnik može postaviti pitanja: *Kako vam je bilo raditi na ovoj aktivnosti? Koji dio aktivnosti je bio najizazovniji za osmisлити? Na koji način povezati naše djelovanje sa vrijednošću mira i drugim vrijednostima (npr. inkluzije)? Smatrate li da su aktivnosti instituta i kompanija u skladu sa vrijednostima mira tj. da li doprinose razvijanju kulture mira? Koliko je važno slušati jedni druge? Da li su se ideje nametale ili su imali svi priliku izraziti svoje vizije?* Nastavnik će prilagoditi formu pitanja dinamici rada i produktivnosti, ali prijedlog pitanja u pripremnoj fazi svakako ne treba preskočiti jer ima usmjeravajući karakter.

MATERIJALI

radni materijal (prilog br. 1), olovke/flomasteri/markeri

3. ZAVRŠNE AKTIVNOSTI

Trajanje: 10 min.

OPIS AKTIVNOSTI

Evaluacijska aktivnost

Cilj aktivnosti je dobiti povratne informacije od studenata o uspješnosti realizirane radionice.

UPUTE ZA NASTAVNIKE

Nastavnik će pripremiti evaluacijska pitanja pomoću određenog online alata (npr. Mentimeter) i prikazati ih putem projektoru (primjer naslovne stranice vidjeti u prilogu br. 2). Prijedlog pitanja za evaluaciju:

Sa kojom emocijom odlazim sa današnje radionice (reakciju zabilježite pomoću emotikona)?

Označite: Radionica je bila uspješna./Radionica je bila djelimično uspješna./Radionica nije bila uspješna.

Šta ste naučili na današnjoj radionici? Šta nosite sa sobom? Nastavnik će odabrati pitanja na evaluacijskoj formi prema preferencijama. Nakon svakog pitanja, nastavnik će se osvrnuti na reakcije/odgovore studenata. Može podstaknuti studente da obrazlože svoje odgovore. Po završetku evaluacijske aktivnosti, nastavnik će se zahvaliti studentima na sudjelovanju i uputiti druge prigodne riječi za finaliziranje radionice.

MATERIJALI

projektor, platno, internet, Mentimeter prezentacija, radni materijal (prilog br. 2), mobiteli/računari/laptopi

EVALUACIJA RADA STUDENATA

Studenti mogu osmisliti koncept mirovne akcije koju će realizirati do kraja semestra. Aktivnost se može provoditi u manjim grupama, čime dolaze do izražaja različite vještine poput projektnog menadžmenta i empatijskog komuniciranja.

SAMOEVALUACIJA I PREPORUKE / NAPOMENE NASTAVNIKA

Nastavnik/nastavica može uzeti u obzir rezultate koje dobije u sklopu evaluacijske aktivnosti. Također, nastavnik može sastaviti listu indikatora koju će ispuniti nakon realizirane radionice. Može voditi bilješke tokom radionice te se vratiti na njih nakon radionice. Nastavnik treba voditi računa o karakteristikama studenata i u skladu sa mogućnostima, prilagoditi aktivnosti radionice (npr. ukoliko je student osoba koja koristi invalidska kolica da ima dovoljno prostora i uslova za učešće u radionici).